

לאחר בירור שאר הסעיפים החלט שאנחנו מחדש את החסכם

על פי הבירורים וביום ד' הבא תהיה ישיבה שניה.

י"א אייר
28 אפריל
יום ג'

בצהרים יצאתי לפתח-חקה. נפגשתי עם קבוץ ליטא -

ונחגלגלה שיחה על מלחמת מעמדות והמצע של המפלגה. א"ח היתה

יותר קרובה ויותר טובה מהמפלגה המאוחדת. הוכוח נמשך 3-4

שעות. קבלו על היחס המימפטי לנוער העברי - ובעיקר טענות

קפות. רשיש מקפת את השח"צ בליטה בסרטיפיקטים וכו'. מימי

כניסתם לקבוץ הארצי נחפשת הרעל בחוכם.

לפנות ערב - חגיגת הנחת אבן הפנה למעונות הפועלים

בכסף הארבייטר רינג.

בערב שיחה עם קבוץ הבונה - על זכות הפועל היהודי

לעבודה במאה אחוזים במושבת העברית. החברים שדברו בשאלה זו

גילו מבוכה נפשית, חוסר בהירות בעמדה, חוסר בטחון בצדקתם -

ובלבול אידיאולוגי רב.

בערב פגישה בקבוצה. ב-1 במאי ימלאו שש שנים לגבעה.

באיחור של חבורת מעבר ופלוגה עין-חרוד (לפני שלוש שנים וחצי)

היו 70 איש. עכשיו 193 חבר. החברים הנוספים הם מהעליה החמישית.

מלבד מעטים שעבדו מסקומות אחרים. בהחלפת העליה החמישית 40,

בהמשך 50, בחורף/הזה 25. בקליטה נתקלו בקושי של כניסה לעבודה -
שאלה זו קשה בכלל במושבה מחוץ חנאי עבודה בפרדסים, כי הפרדסים
המעסיקים פועלים יהודים דורשים עבודה טובה. קצרו לקבוע שני
מומנ-ים:

- (1) באו מקבוצים מוכשרים לעבודה,
 - (2) מציאות ותיקים בפלוגה שעבדו יחד עם החברים החדשים.
- היו דרישות מפרדסנים לא לשלוח חדש אבל הודות לוהיכים סודר הדבר.
סייעה לגבעה מציאות אדמת "השחר" בשכנות, שבה יש יחס יותר טוב
לעבודה עברית. יותר קשה היתה ההתאקלמות החברתית. 11 חבר מאנשי
קלוסובה יצאו. בכלל יצאו 30 חבר מהעליה החמישית. החברים לא
מצאו בארץ ובקבוץ שקוו להם בחו"ל. השבעים שנשארו לא היה להם
היחס למשק שהולך ונוצר. העליה הביאה אחת רדיקליסמוס בכל -
התנגדו לכסף פרטי למחסן פרטי, אהיו גב תביעות חרבותיות יותר
מירבות ? ומה עושה פה החבר, הפטור מדאגת עבודה, מטבח ועוד -
במה עושה חמורת דאגות אלו המרוכזות בהנהלה ? האם הקבוץ
מרושש סממנים את החבר ?

משק עונה על השאלה בחיוב. החברים עלו. יחסם
למשק עלה. מבינים יותר את החיים. החברים מתעניינים בחיי
הקבוץ, משתתפים בישיבת מועצת הפלוגה. פעולה חרבותית במובן
הצר - הרבות ספרותית עיונית - אין אולי יותר מאשר במקום אחר.
אולם פעולה חרבותית בטובן הרחב יש פה. לא קוראים הרבה, אבל
דרך הקבוץ ושאלותיו בעבודה, במשק, בנזער, בעזרה לקבוצים
אחרים החבר נתקל בכל שאלות התנועה, לומד אותן וקובע להן יחס.

הרכב הצבור הוא עממי, ידיעותיו מועטות, רבים אינם יודעים עברית, אבל יש נאמנות רבה להסתדרות, לתנועה, למפלגה, הודות למסגרת ולאטמוספירה השלטת בקבוץ. אין הקבוץ (לדעת דובדבני) מנצל את האפשרויות שמסגרת הקבוץ נותנת לחבר; חבר הקבוץ מרויח ממסגרת זו, אבל אין זה חוזר לקבוץ. לחבר יותר נוח, אבל לא חמיד נוחות זו חוזרת לקבוץ. האין הקבוץ מפחית את כשרון הפעולה של החבר, את האיניציאטיבה שלו? הקבוץ טרם מצא, לדעת דובדבני, תשובה לשאלה זו, לא נמצאה הדרך לעורר מכסיסום של איניציאטיבה אצל החבר, אולם יש חברים שמחאמצים בקבוץ יותר כאשר אילו היו בודדים. כמה גדול מספר החברים האלה? אין לקבוץ. כמה חברים מהנוכחיים ישארו בקבוץ לאחר עשר שנים? מהתחלה מעבר עברו את הקבוץ 1.600 איש, נשארו מהם 70. מהעליה הרביעית יצאו הרבה ואחוז גדול. מהחמשית יצאו פחות. החבר אינו מנצל באופן פורה שעות הפנאי שלו. ההרכב של העליה החמשית שונה מהשלישית. אין אלה מי שהיו חלמידים אלא במדה רבה מי שהיו נוער עובד. מ-120 העולים היו 25% עובדים, השאר בני דלת העם. החברים שנמצאים כאן 4 שנים יש בהם התעלות תרבותית רבה. לסדר עברית, קוראים עתון, ספר. עכשיו מקבלים מה רק 2 "דבר" - לפני חודש 11. פעולת זה"ח לא מספקת הקבוץ. נחוץ למדוד המדעים השמושיים - חקלאות, בנין; חסרה לעליה האחרונה ידיעה מקורות היחדות - חנך, היסטוריה עברית. נחוצים סמינריונים. מה הוא ההבדל שחל בחבר של קליסובו מזמן בואו ועד היום? דובדבני סובר שנעשה יותר ציוני, יותר עברי, מתפתח בו יותר

ההכרה המעמדית. היו שני סקרים שהקבוץ לא אישר מועמדים (כל
עולה נחשב ב-3 חדשים למועמד) להיות חברים בקבוץ - מפני יחסם
לעבודה. ממאתים החברים קו ראים 160 ספרים. מאה"ע והפה"צ
מקבלים 9 אכסמפליארים.

איך היה הקבוץ מנהל את ההסתדרות אילו היו מקבלים
אוהה בקבלנות? היו חובעים מהצבור חלוציות, היו סחשבים
יותר את תפקיד הקבוץ בקליטת העליה, היו מכניסים יותר עזרה
הדדית.

חשיחה נמשכה עד שהים בלילה.

- - - - -